

Klimaatverandering, wat kunnen we daar tegen doen?

Klimaatverandering is een van de grootste milieuproblemen van deze tijd. Door toedoen van de mens wordt de aarde steeds warmer met allerlei gevolgen voor natuur, het weer, de landbouw, en nog veel meer. In dit infoblad vind je antwoord op de vragen wie klimaatverandering veroorzaakt en wat er aan te doen is.

Mensen als oorzaak én oplossing van klimaatverandering: uitstoot broeikasgassen

Halverwege de negentiende eeuw zorgde de industriële revolutie voor een explosieve groei van het gebruik van fossiele brandstoffen zoals olie, kolen en gas. Sindsdien is het gebruik van fossiele brandstoffen en daardoor ook de uitstoot van broeikasgassen alleen maar toegenomen. Als gevolg van deze uitstoot is ons klimaat nu al aan het veranderen. Volgens de huidige voorspellingen zal de uitstoot van broeikasgassen blijven toenemen als de mens niet ingrijpt.

Wetenschappers zeggen dat we voor 2050 de uitstoot van broeikasgassen wereldwijd met 40-60% moeten terugbrengen om de gevaarlijkste klimaatverandering tegen te houden. Als we rekening houden met het feit dat de rijke landen meer hebben gedaan om het probleem te veroorzaken en dat de arme landen nog ruimte moeten hebben om te groeien, zouden we in een rijk land als Nederland zelfs 60-80% minder broeikasgassen moeten uitstoten.

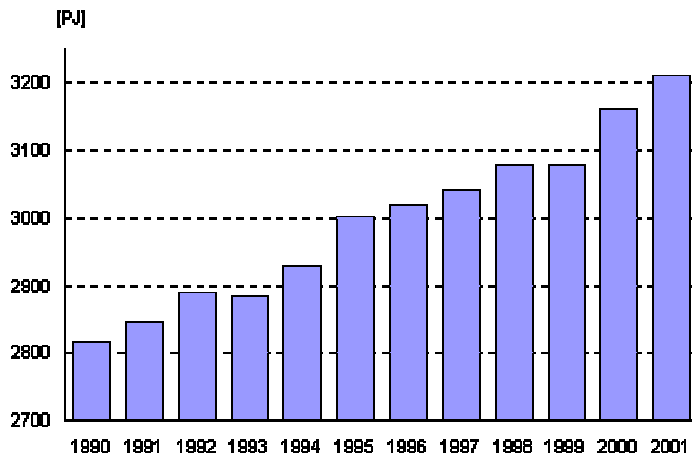
Oplossing: toepassen duurzame energie

Om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen, moeten we vooral kijken naar ons energiegebruik. Energie gebruiken we voor bijna alles: om goederen te produceren, huizen te verwarmen, auto's en vrachtwagens te laten rijden, huishoudelijke apparaten te laten draaien, lampen te laten branden, elektriciteitscentrales en fabrieken te laten draaien, vliegtuigen te laten vliegen en voor nog veel meer. We kunnen zeker niet zonder energie, maar we kunnen wel zorgen dat we zo min mogelijk en zo schoon mogelijk energie gebruiken. Wind, zon en biomassa zijn voorbeelden van schone energievormen, ook wel duurzame energie genoemd. Daarbij worden geen fossiele brandstoffen verbruikt, waardoor er geen extra CO₂ in de atmosfeer komt. Kernenergie wordt door sommigen genoemd als oplossing van het klimaatprobleem omdat er weinig CO₂ bij vrijkomt. Echt duurzaam is deze vorm van energie niet omdat er weer nieuwe milieuproblemen ontstaan door het gevaarlijke kernafval.

Ongeveer de helft van alle gebruikte energie in Nederland wordt opgewekt door het verbranden van aardgas. De rest komt voornamelijk van aardolie en steenkool. Slechts 1,4 % van alle energie in Nederland komt van schone bronnen! Goed nieuws is dat al 45% van de huishoudens elektriciteit uit groene stroom gebruiken.

Oplossing: terugdringen energieverbruik

Het energieverbruik in Nederland is de laatste jaren steeds verder gestegen. Dat is goed te zien in onderstaande grafiek. Dit wordt vooral veroorzaakt door het toenemende energieverbruik van huishoudens, de industrie en de groeiende hoeveelheid verkeer. Nederland en andere Westerse landen verbruiken veel meer energie dan ontwikkelingslanden. Zo gebruikt een Nederlander gemiddeld ruim 4 keer zoveel energie als een Braziliaan, bijna 7 keer zoveel energie als een Indonesiër, 16 keer zoveel als een Ethiopiër en 32 keer zoveel als een inwoner van Bangladesh. Maar wij verbruiken ook nog steeds ruim twee keer zoveel energie als andere Europeanen zoals Polen en Bulgaren.

Ontwikkeling temperatuurgecorrigeerd energieverbruik Nederland 1990-2001 (Bron, ECN)

Internationale afspraken

Internationaal hebben overheden erkend dat ze zich moeten inzetten om gevaarlijke klimaatverandering tegen te gaan. De eerste concrete afspraak die hieruit voortkwam, is een internationaal klimaatverdrag dat het Kyoto Protocol wordt genoemd. Daarin hebben de rijke landen toegezegd om in 2010 gemiddeld 5% minder broeikasgassen uit te stoten dan in 1990.

Milieudefensie vraagt om goed beleid om klimaatverandering tegen te gaan (Foto P. Rijs)

Wat doet Nederland?

Nederland heeft afgesproken 6% minder uit te stoten. Om dat te halen neemt de overheid maatregelen die er bijvoorbeeld voor moeten zorgen dat fabrieken proberen energie te besparen en energiezuinige producten te maken, dat energiebedrijven meer groene stroom gaan produceren, dat huizen energiezuinig gebouwd worden, dat consumenten groene stroom gebruiken, etc.

Er moet nog veel gebeuren om de drastische reducties in onze uitstoot van broeikasgassen te realiseren. Daarvoor is de inzet van overheid, bedrijven en burgers hard nodig. Gelukkig is er veel mogelijk op het gebied van energiebesparing en duurzame energie om dit te realiseren.

Wat kun je zelf doen?

Zie bijlage: Zelf aan de slag tegen klimaatverandering?